

Underretsdommere skulde udvikle sig Tendenser til at behandle de ganske smaa Sager mere overfladisk end de øvrige Underretssager.

Hvad der kunde vække Betænkelighed mod den saaledes foreslaaede ubegrænsede Appeldgang, er dels Hensynet til, at Landsretterne derved mulig kunde blive overbebyrdede, dels Hensynet til Appellindstævnte, der ved saadan Appel kan blive bebyrdet med store Udgifter i en Sag, der i sig selv er ubetydelig.

At Landsretterne ikke skulde kunne overkomme den Forøgelse af Arbejdet, som Udkastets Regel maatte medføre, er der dog paa Forhaand ikke megen Grund til at befrygte. Den Omstændighed, der overhovedet motiverer Underretsbehandling, nemlig at de mindre Sager normalt ikke kunne bære Udgifterne og Ulejligheden ved en Landsretsbehandling, gør sig jo nemlig gældende i stærkere Grad, jo mindre Sagens Værdi er, og vil formentlig medføre, at det i Praxis vil blive Undtagelse, at Sager, hvis Værdi end ikke naa den nu for Tiden gældende Appelværdi til Overret, nemlig 20 Kr., skulde blive appellerede. Derhos har Retten det i sin Magt at ramme temerære Appeller af Sager, hvis Interesse i enhver Henseende er forsvindende, med Mulkt for unødigt Trætte (§ 125). Endelig kan endnu fremhæves, at det tidligere Forslags Ankebegrænsning ikke var ubetinget, idet der ifølge dets § 354, 2det Stykke, kunde gives særlig Tilladelse til at paaanke Sager under 40 Kr.

Hvad dernæst angaar Hensynet til Appellindstævnte, maa fremhæves, dels at der ifølge § 119, jfr. § 113, 1ste Stykke, efter Omstændighederne er Adgang for Retten til ikke at paalægge ham samtlige Omkostninger ved Landsretsbehandlingen, selv om han taber Sagen for Landsretten, især da han jo, for at der overhovedet kan blive Spørgsmaal om Appel fra Modpartens Side, maa have vundet Sagen i første Instans; dels at der ifølge den i § 286 gjorte Henvisning til § 250 er Adgang for Indstævnte til at spare Omkostninger ved at udeblive fra Landsret, idet Sagen i saa Fald udgaar til skriftlig Behandling.

Om denne sidste Regel, der som oven nævnt er den anden væsentligere Ændring i Forhold til det tidligere Forslag, som Udkastet har foretaget paa dette Omraade, kan i øvrigt følgende bemærkes:

Denne Regel indeholder i Virkeligheden ikke noget nyt, men er stemmende med den gældende Ret. Den fremtræder for Tiden kun som en særlig Regel for Høje-

sterets Vedkommende, idet den der bevirker en Paadømmelse paa skriftligt, i Stedet for paa mundtligt Grundlag; men i Resultatet er Forholdet ganske det samme, naar Indstævnte udebliver ved en Overret, idet Sagen da paadømmes paa Grundlag af Appellantens Indlæg og Underretsakten. Det ligger saaledes meget nær at overføre den paa det ny Systems Appelsager ved Landsret. At en Regel som denne er af væsentlig praktisk Betydning, fremgaar deraf, at Appellindstævnte for Tiden i temmelig stort Omfang gøre Brug af den hermed givne Mulighed for efter Omstændighederne uden Risiko at kunne udeblive fra Overretten, og Reglens Berettigelse kan grundes paa den Betragtning, at, naar en Part een Gang har procederet en Sag og mener sit Tarv tilstrækkelig beskyttet ved, hvad der alt foreligger under Sagen, bør han ikke tvinges til at deltage i en fornyet Forhandling derom. Appellanten, der har Adgang til i et enkelt Indlæg at fremføre alt, hvad han maatte have at indvende mod den afsagte Dom, kan ikke beklage sig over denne Ordning.

Gangen i en Underretssag er i sine Hovedtræk følgende: Sagen indledes ordentligvis med Stævning. Om særlig forudgaaende Indkaldelse til Forligsmægling bliver der ikke Tale, da Retten blot en Gang, inden Sagen optages, skal have mæglet Forlig. Den kan dertil vælge et hvilket som helst Øjeblik, den anser for egnet dertil. Er Sagens Værdi under 50 Kr. saavel som i Paternitetssager skal Retten paa Begæring vejlede Parten med Hensyn til Stævningens Affattelse. Ere Parterne enige derom, kunne de efter forudgaaende Anmeldelse møde for Retten uden foregaaende Stævning og begære Sagen foretagen. Hvor Stævning benyttes, skal den af Retten forsynes med en Paategning, hvorved Sagen berammes; derefter tilbagegives den Sagsøgeren til Forkyndelse. Stævnevarslet er en Uge, naar Sagvolderen søges ved sit Hjemting, ellers længere (jfr. nærmere § 275). Paa første Tægtedag fremlægger Sagsøgeren Stævning og giver en kort mundtlig Fremstilling af Sagen, hvorefter Sagsøgte har at erklære sig, uden at der fra hans Side behøves noget særligt skriftligt Indlæg. Dommeren har i alle Underretssager Vejledningspligt, for saa vidt Parten ikke møder ved Sagfører. Parternes Erklæringer over Sagens Sammenhæng protokolleres efter deres væsentlige Indhold, det tilførte oplæses og vedtages. De fra begge Sider nedlagte Paa-